

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

Кафедра загальної та регіональної географії

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

підготовки _____ магістра _____

спеціальність _____ 014 Середня освіта (Географія) _____

освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія)

Розробники програми:

кандидат географічних наук, доцент Корнус Олеся Григорівна,
кандидат географічних наук, ст. викл. Данильченко Олена Сергіївна

Наскрізна програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри загальної та регіональної географії

Протокол № 1 від “29” серпня 2019 року.

Обговорена та рекомендована до затвердження на засіданні науково-методичної комісії природничо-географічного факультету

Протокол № 1 від “30” серпня 2019 року.

Наскрізна програма практики розглянута на засіданні вченої ради університету

Протокол № 5 від “23” грудня 2019 року.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Місце практики в професійній підготовці випускника

Практика студентів закладів вищої освіти (ЗВО) України є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною спеціальністю.

Наскрізна програма практики студентів спеціальності 014 Середня освіта (Географія) (другого рівня вищої освіти – магістр) є основним навчально-методичним документом, який визначає усі аспекти проведення практик. Вона забезпечує єдиний комплексний підхід до організації практик, їх системність, неперервність і послідовність навчання студентів.

Мета практичної підготовки

Мета практичної підготовки полягає в підготовці магістрантів до цілісного виконання функцій вчителя закладу загальної середньої освіти та викладача ЗВО III-IV рівнів акредитації. Практика створює можливості для перевірки готовності магістранта до самостійної науково-педагогічної діяльності, адекватної самооцінки здібностей, професійних якостей із точки зору їх відповідності вимогам до вчителя і викладача вищої школи.

Виробнича практика покликана навчити магістрантів застосовувати отримані в університеті знання з фахових дисциплін на практиці.

Завдання практики

Основні завдання виробничої практики:

1. Поглибити і закріпити теоретичні знання, отримані під час навчання в університеті.
2. Навчити магістрантів спостерігати і аналізувати навчальний процес у школі та ЗВО.
3. Навчити магістрантів планувати типи уроків, розробляти робочі програми навчальних дисциплін, складати конспекти лекцій, розробляти лабораторні/практичні/самостійні роботи.

4. Сформувати навички самостійної підготовки до проведення уроків, позакласних заходів в ЗЗСО та викладанні навчальних дисциплін у ЗВО.

5. Підготувати магістрантів до використання в освітньому процесі сучасних технологій, ефективних методів і прийомів навчання.

6. Розвивати інтерес до педагогічної професії, до вивчення магістрантами передових педагогічних технологій.

7. Сформувати у магістрантів-практикантів вміння проводити науково-дослідну роботу.

8. Розвивати уміння застосовувати творчий дослідницький підхід до науково-педагогічної діяльності.

9. Апробація набутих професійних компетентностей.

Вміння студентів

Під час проходження всіх видів практик студент повинен оволодіти навичками науково-дослідницької та професійно-педагогічної діяльності.

1. Вміти використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички з фахових дисциплін у процесі виробничої діяльності.

2. Застосовувати в освітньому процесі новітні інформаційні технології.

3. Вміти складати календарно-тематичного та поурочного планування, робочі програми з географічних дисциплін, визначати структуру розділів, їх змістовий компонент.

4. Володіти методикою проведення лекційних, практичних, семінарських і лабораторних занять з географічних дисциплін.

5. Вміти використовувати різноманітні методи та прийоми роботи під час проведення уроків, позакласних заходів в ЗЗСО та викладанні навчальних дисциплін у ЗВО.

6. Вміти удосконалювати рівень професійної підготовки

II. ВИДИ ТА ТЕРМІНИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Відповідно до навчальних планів, які затверджені Вченою радою, уведено наступний порядок проходження студентами-географами практики відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня магістра:

- **виробнича практика у школі** з відривом від навчання (6 тижнів у 3 семестрі – протягом жовтня, листопада);
- **виробнича практики у ЗВО** з відривом від навчання (4 тижні у 3 семестрі – протягом листопада-грудня).

III. БАЗА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

- для виробничої практики у школі – середні загальноосвітні школи, гімназії, ліцеї м. Суми та Сумської області;
- для практики у ЗВО - кафедра загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Керівники практики від кафедр забезпечують організацію і проведення практик відповідно до навчального плану, наскрізної і робочих програм практик, проводять інструктажі студентів та контролюють дотримання ними правил техніки безпеки, контролюють проходження практики, оцінюють її результати відповідно до поданих студентами звітів.

Керівник практики розподіляє магістрантів по загальноосвітнім навчальним закладам м. Суми та Сумської області, за певними курсами і дисциплінами, які закріплені та читаються на кафедрі, призначає викладачів методистами практики. Методистом з фаху може бути керівник магістерської роботи.

Перед початком виробничої практики проводиться настановча конференція. На цій конференції обговорюються організаційні питання проведення практики. Загальний контроль за проходження практики здійснює

керівник практики кафедри, а індивідуальний контроль за ходом виконання програми практики – викладач-методист.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки виробничих практик підводяться керівником практики і обговорюються на засіданні кафедри, яка її забезпечує, або на звітній конференції.

VI. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

6.1. Виробнича практика у школі проводиться з відривом від навчання (6 тижнів) у 3 семестрі – протягом жовтня, листопада). Базою проходження практики є середні загальноосвітні школи, гімназії, ліцеї м. Суми та Сумської області.

Мета виробничої практики у школі – через практичні дії опанувати теоретичним матеріалом з географії та біології, набути необхідних професійних навичок майбутнього вчителя, оволодіти основними функціями педагогічної діяльності педагога та сформувати його професійні вміння. Виробнича практика покликана навчити магістрантів застосовувати отримані знання в університеті зі спеціальних дисциплін на практиці.

Основні завдання виробничої практики:

1. Навчити магістрантів спостерігати і аналізувати навчальний процес у школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей.
2. Навчити магістрантів планувати типи уроків з географії та біології.
3. Сформувати навички самостійної підготовки до проведення уроків та позакласних заходів з географії та біології.
4. Підготувати магістрантів до проведення різнотипових уроків із застосуванням ефективних методів і прийомів навчання.
5. Сформувати контрольно-оцінювальну діяльність вчителя-фахівця.
6. Вдосконалювати вміння планувати навчальний процес.

7. Формувати вміння проводити аналіз та самоаналіз уроків географії та біології.

8. Розвивати інтерес до педагогічної професії, до вивчення магістрантами передових педагогічних технологій.

9. Сформувати у магістрантів-практикантів вміння проводити науково-дослідну роботу.

Зміст діяльності магістрантів-практикантів.

Під час практики магістранти повинні відвідувати уроки, які проводяться вчителями школи та магістрантами-практикантами, проводити пробні та залікові уроки, виготовляти дидактичні матеріали та унаочнення, вести позакласну роботу з географії та біології. За результатами практики виставляється диференційований залік. По закінченню виробничої практики в університеті проводиться підсумкова конференція, на якій магістранти звітують про результати проходження практики, діляться своїми враженнями та висловлюють пропозиції щодо вдосконалення практики.

Виробнича практика у школі складається з:

1. організаційної роботи;
2. навчальної роботи;
3. позакласної роботи;
4. науково-дослідної роботи;
5. профорієнтаційна робота.

До змісту організаційної роботи магістранта-практиканта належать:

1. ознайомлення зі специфікою діяльності школи даного типу (загальноосвітньої, ліцею, гімназії тощо);
2. ознайомлення зі шкільною документацією, планом навчальної і виховної роботи, планом роботи класного керівника.
3. вивчення класу, в якому магістрант буде проходити практику;

До змісту навчальної роботи магістранта-практиканта належать:

1. вивчення матеріалів кабінету географії, плану відкритих уроків, методичні розробки;

2. складання індивідуального плану на період практики;
3. складання тематичного плану уроків на основі планів учителів;
4. планування окремих уроків;
5. проведення уроків із дотриманням психолого-педагогічних, методичних і гігієнічних вимог до уроку;
6. відвідування уроків учителів та магістрантів-практикантів;
7. проведення предметного й комплексного аналізу відвіданих уроків;
8. проведення психолого-педагогічного аналізу уроку;
9. оволодіння вміннями виховання учнів на уроці географії та біології;
10. виготовлення наочних посібників, роздавального дидактичного матеріалу;
11. проведення додаткових занять із невстигаючими;
12. участь у роботі у підсумкових заходах із педпрактики;
13. скласти звіт про проходження практики.

До змісту позакласної роботи магістранта-практиканта належать:

1. проведення консультацій з предмету;
2. вивчення системи роботи вчителя географії та біології, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу до предмету;
3. спостереження та аналіз окремих видів позакласної роботи, що проводять учителі школи;
4. планування позакласної роботи;
5. підготовка та проведення запланованої позакласної роботи;
6. відвідування й аналіз позакласних заходів, які проводять магістранти;
7. допомога в обладнанні кабінету географії та біології (виготовлення таблиць, схем, стендів, виготовлення дидактичних матеріалів тощо).

До форм позакласної роботи з географії належать:

1. Змагання, конкурси та вікторини.
2. Походи та екскурсії.
3. Уявні мандрівки та подорожі.
4. Географічні ігри, естафети.
5. Випуск географічних газет та журналів.

До змісту науково-дослідної роботи магістранта-практиканта належать:

1. проведення тестування учнів із метою виявлення рівня володіння знаннями з географії та біології;
2. вивчення наукової методичної літератури з метою удосконалення своєї роботи, теоретичного осмислення реального навчального процесу;
3. виступи на методичних семінарах магістрантів-практикантів;
4. проведення спостережень з метою вивчення та узагальнення досвіду вчителів у викладанні географії та біології;
5. проведення досліджень, необхідних для написання кваліфікаційної роботи.

До форм профорієнтаційної роботи магістранта-практиканта належать:

1. організація екскурсій учнів на природничо-географічний факультет та до ботанічного саду;
2. показ відеофільму та презентацій про університет та природничо-географічний факультет;
3. поширення профорієнтаційного матеріалу учням старших класів (флаєри, календарики, рекламні буклети тощо);
4. проведення тематичних бесід і виховних годин профорієнтаційної тематики або організація зустрічі адміністрації факультету з учнями та їх батьками.

Форми звітності магістранта про практику. На останньому тижні практики проводиться підсумкова конференція, до якої готуються викладачі і магістранти. Її мета – проаналізувати та узагальнити результати практики, визначити успіхи та наголосити на недоліках у її підготовці та проведенні. Присутність магістрантів-практикантів та методистів є обов'язковою. У ході проведення підсумкової конференції порушуються проблеми, пов'язані з рівнем готовності магістрантів курсу виконувати професійні обов'язки вчителя географії та біології і класного керівника. На підсумкову конференцію кожна академічна група готує стіннівку про проведену профорієнтаційну роботу в школі.

Перелік звітної документації:

- Звіт магістранта про проходження виробничої практики.

- Атестаційний лист.
- План проведення уроків з підписами вчителя у вигляді таблиці.
- По два конспекти проведених уроків з географії та біології з оцінкою та підписом вчителя. Магістранти, що проходили педагогічну практику за межами м. Суми здають всі конспекти уроків з географії і біології з оцінками та підписом вчителя.
- Розробка проведеного й оціненого вчителем (або класним керівником) залікового позакласного заходу з географії.
- Розробка проведеного й оціненого вчителем позакласного заходу з біології.
- Характеристика магістранта-практиканта з навчального закладу (зі штампом та печаткою), підписана директором, учителем географії, учителем біології та класним керівником.
- Щоденник практики (з печатками та підписами, відгуками вчителів та методистів, оцінкою за виробничу практику).

Норми оцінювання роботи студентів під час практики. Для оцінювання пріоритетними є досягнення в таких видах діяльності:

- навчальна робота;
- позакласна робота зі спеціальності;
- виховна робота з колективом класу.

При оцінюванні також ураховується:

- сумлінне виконання магістрантом вимог програми педагогічної практики, обов'язків магістранта-практиканта;
- дотримання магістрантом правил внутрішнього розпорядку навчального закладу;
- відсутність зауважень дисциплінарного характеру;
- вчасне подання звітної документації з педпрактики;
- участь у проведенні підсумкової конференції.

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок магістрант із виробничої практики (за Європейська кредитно-трансферна система організації освітнього процесу)

№	Вид діяльності	Кількість балів
1.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ вчасно прибули до виробничої бази практики; ➤ сумлінно виконували обов'язки магістрантів-практикантів; ➤ робочий день магістрантів-практикантів у навчальному закладі тривав у межах 6 годин; ➤ проводили уроки на високому науково-методичному рівні більшість уроків оцінені на «відмінно»; ➤ апробували раціональні форми роботи на уроках географії, застосовували ефективні методи і прийоми роботи на уроках; ➤ у першій половині практики в присутності одного з методистів провели заліковий позакласний захід із географії та біології на високому організаційному та методичному рівні; ➤ відвідали та обговорили виховні заходи інших магістрантів-практикантів; ➤ займалися взаємовідвідуванням навчальних занять інших магістрантів-практикантів із наступним їхнім аналізом; ➤ вивчили учнівський колектив; ➤ ознайомилися з досвідом роботи вчителів географії та біології; ➤ надали допомогу школі в обладнанні кабінету географії; ➤ якісно підготували та вчасно подали на перевірку звітну документацію з педпрактики; ➤ на високому методичному рівні провели профорієнтаційну роботу. 	<p align="center">90-100 A</p>
2.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ сумлінно виконували обов'язки магістрантів-практикантів; ➤ одержали інструктаж на настановній конференції; ➤ вчасно прибули до виробничої бази практики; ➤ робочий день магістранта-практиканта в навчальному закладі тривав близько 6 годин; ➤ проводили уроки на високому та достатньому науково-методичному рівні; ➤ більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «відмінно» і «добре»; ➤ продемонстрували вміння працювати на уроках географії та біології; ➤ намагалися апробували раціональні форми роботи на уроках географії та біології; ➤ застосовували різноманітні методи і прийоми роботи на уроках географії та біології; ➤ у присутності одного з методистів провели залікові позакласні заходи із географії та біології; ➤ відвідали та обговорили позакласні заходи інших магістрантів-практикантів; ➤ займалися взаємовідвідуванням навчальних занять магістрантів-співкурсників із наступним їхнім аналізом; ➤ вивчили учнівський колектив; ➤ ознайомилися з досвідом роботи вчителів-предметників навчального закладу; ➤ на належному методичному рівні провели профорієнтаційну роботу; ➤ мали незначні зауваження щодо якісного оформлення та подання на перевірку звітної документації з педпрактики. 	<p align="center">85-89 B</p>

3.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ сумлінно виконували обов'язки магістрантів-практикантів; ➤ одержали інструктаж на настановній конференції; ➤ вчасно прибули до виробничої бази практики; ➤ робочий день магістранта-практиканта в навчальному закладі тривав близько 6 годин; ➤ проводили уроки на достатньому науково-методичному рівні; ➤ більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «добре»; ➤ продемонстрували вміння працювати на уроках географії та біології; ➤ у присутності одного з методистів провели залікові позакласні заходи із географії та біології; ➤ відвідали та обговорили виховні заходи інших магістрантів-практикантів; ➤ займалися взаємовідвідуванням навчальних занять магістрантів-співкурсників із наступним їхнім аналізом; ➤ не провели на високому методичному рівні профорієнтаційну роботу; ➤ мали зауваження щодо якісного оформлення та подання на перевірку звітної документації з педпрактики. 	75-84 С
4.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ недобросовісно виконували обов'язки магістрантів-практикантів; ➤ проводили уроки на достатньому або низькому науково-методичному рівні; ➤ більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «добре» та «задовільно»; ➤ продемонстрували недостатні вміння працювати на уроках географії та біології; ➤ не використовували різноманітні методи та прийоми на уроках географії та біології; ➤ провели залікові позакласні заходи із географії та біології на низькому організаційному рівні; ➤ проігнорували взаємовідвідування; ➤ не продемонстрували належного рівня сформованості професійно-педагогічних умінь; ➤ мають суттєві зауваження щодо якісного оформлення та подання на перевірку звітної документації з педпрактики. 	65-74 Д
5.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ недобросовісно виконували обов'язки магістрантів-практикантів; ➤ присутність у навчальному закладі була епізодичною (у дні проведення уроків); ➤ проводили уроки на низькому науково-методичному рівні; ➤ більшість уроків оцінені вчителями та методистами на «задовільно»; ➤ не продемонстрували вміння працювати на уроках географії та біології; ➤ не використовували різноманітні методи та прийоми на уроках географії та біології; ➤ провели залікові позакласні заходи із географії та біології на низькому організаційному рівні; ➤ проігнорували взаємовідвідування; ➤ недостатньо вивчили учнівський колектив; ➤ були відсутніми на настановній та підсумковій конференціях; ➤ не продемонстрували належного рівня сформованості професійно-педагогічних умінь; ➤ мають суттєві зауваження щодо якісного оформлення та подання на перевірку звітної документації з педпрактики. 	60-64 Е
6.	Магістрант-практикант не виконав програми виробничої практики.	35-59 X

6.2. Виробнича практика у ЗВО проводиться з відривом від навчання (3 тижні) у 3 семестрі – протягом листопада, грудня. Базою проходження практики є кафедра загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Мета виробничої практики у ЗВО: підготовка магістрантів до цілісного виконання функцій викладача ЗВО III-IV рівнів акредитації як науковця та викладача. Практика створює можливості для перевірки готовності магістранта до самостійної науково-педагогічної діяльності, адекватної самооцінки здібностей, професійних якостей із точки зору їх відповідності вимогам до викладача вищої школи.

Основні завдання виробничої практики у ЗВО:

1. Формування професійно значущих якостей особистості педагога-науковця.
2. Формування і розвиток професійних умінь і навичок, необхідних для організації освітнього процесу у закладі вищої освіти.
3. Вироблення творчого дослідницького підходу до науково-педагогічної діяльності.
4. Ознайомлення із сучасним станом навчально-виховної роботи у ЗВО, із передовим науково-педагогічним досвідом.
5. Апробація набутих професійних компетентностей.

Зміст діяльності магістрантів-практикантів.

Впродовж виробничої практики магістрант повинен виконати роботу такого змісту:

1-й тиждень

1. Складання індивідуального плану на період практики.
2. Відвідування лекційних, практичних і лабораторних занять з різних географічних дисциплін, спостереження за методами викладання та активізації пізнавальної діяльності студентів.

3. Вивчення кафедральної навчально-методичної документації (індивідуальних планів, робочих програм тощо), планів наукової, навчально-виховної, методичної роботи кафедр.
4. Робота з необхідною психолого-педагогічною та методичною літературою.
5. Відвідування лекційних, практичних і лабораторних занять з різних географічних дисциплін, спостереження за особливостями організації навчально-виховного процесу на старших курсах.
6. Вивчення роботи проблемних груп та наукових гуртків, основ керівництва науково-дослідницькою роботою студентів.
7. Планування вивчення курсу однієї з географічних дисциплін (за вибором магістранта).
8. Підготовка та проведення лекцій, практичного (семінарського) чи лабораторного заняття з одного з географічних курсів (за вибором магістранта).
9. Взаємовідвідування та наступний аналіз проведених практикантами практичних і лабораторних занять з різних географічних дисциплін.

2-й тиждень

1. Підготовка та проведення лекцій, практичного (семінарського) чи лабораторного заняття з одного з географічних курсів (за вибором магістранта).
2. Взаємовідвідування та наступний аналіз проведених практикантами практичних і лабораторних занять з різних географічних дисциплін.
3. Здійснити спостереження за окремими студентами та всією академічною групою з метою складання психолого-педагогічної характеристики;

3-й тиждень

1. Підготовка та проведення лекцій, практичного (семінарського) чи лабораторного заняття з одного з географічних курсів (за вибором магістранта).

2. Вивчення та апробація форм контролю й обліку знань студентів (модульний контроль, залік, екзамен).
3. Звіт магістранта-практиканта.

Форми звітності магістранта про практику. Підсумки практики підводяться на звітній конференції, яку проводять завідувачі кафедр за участю магістрантів, методистів, членів кафедри, представників деканату і ректорату. Присутність та виступи практикантів і методистів на підсумковій конференції є обов'язковими. На конференції оголошуються оцінки за педагогічну практику магістрантів у формі диференційованого заліку.

Перелік звітної документації:

Магістрант повинен на останньому тижні практики здати таку документацію:

для методиста з фаху:

- всі розроблені конспекти проведених занять;
- щоденник практики.

для відповідального методиста:

– робочу програму одного з географічних курсів, складену за Європейською кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу;

- звіт про проходження практики;
- аналіз відвіданого навчального заняття магістранта-практиканта;
- індивідуальний план роботи магістранта-практиканта;
- атестаційний лист.

Норми оцінювання роботи магістрантів під час практики.

Магістерська виробнича практика у ЗВО оцінюється за 100-бальною системою. При оцінюванні виробничої практики враховуються:

- знання програмного матеріалу з географії;
- якість проведення занять та їх оцінки;
- оцінка за ведення документації.

Критерії оцінювання виробничої практики у ЗВО

Лекційні, практичні, семінарські, лабораторні заняття, проведені магістрантом під час виробничої практики у ЗВО, оцінюються за такими критеріями:

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) ставиться, якщо магістрант виробив розуміння специфіки курсу географії у ЗВО; здійснив глибокий і всебічний аналіз актуальних проблем методики викладання географічних дисциплін на сучасному етапі й окреслив основні напрями та перспективи наукових досліджень для майбутніх викладачів; визначив зміст, структуру, завдання географічних дисциплін у ЗВО; набув уміння та навички читати лекції, проводити практичні (семінарські) та лабораторні заняття відповідно до останніх досягнень у галузі методики та педагогіки вищої школи, укладати навчальні та робочі програми з географічних дисциплін; навчився керувати науковою роботою студентів (курсовою); опанував нормативні документи, що визначають діяльність науково-педагогічних працівників ЗВО; структуру курсів географічних дисциплін, вимоги до них; основні форми занять та методику їх проведення у ЗВО; використовував на високому рівні доцільні форми та шляхи організації індивідуальної та самостійної роботи студентів; зміст та завдання педагогічної практики у професійній підготовці викладача; самостійно, грамотно, на високому науковому та організаційно-методичному рівнях змодельював структуру конспектів залікових занять, чітко та обґрунтовано висував, ефективно вирішував навчально-виховні завдання, раціонально використовував різноманітні методи навчання та методичні прийоми активізації студентів, поєднував колективні, індивідуальні та групові форми занять для досягнення поставленої освітньо-виховної мети занять; сформував необхідні вміння та навички викладання географії у ЗВО;

Оцінка «добре» (75-89 балів) ставиться, якщо магістрант самостійно, грамотно, на високому науковому та організаційно-методичному рівнях моделював структуру конспектів залікових занять; чітко та обґрунтовано висував, ефективно вирішував навчально-виховні завдання, раціонально

використовував різноманітні методи навчання, проте недостатньо ефективно використовував окремі методичні прийоми активізації студентів, поєднував різні форми занять для досягнення поставленої освітньо-виховної мети занять; якщо магістр-практикант виявив знання психолого-педагогічної теорії, творчий підхід і самостійність у доборі навчального та дидактичного матеріалу, але припускався незначних помилок у моделюванні та проведенні занять.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали) ставиться, якщо магістрант змоделював структуру та плани-конспекти занять, помилився при визначенні їх навчально-виховної мети, недостатньо ефективно застосовував різні методи навчання, прийоми активізації студентів, невдало організував індивідуальні, групові, колективні форми роботи на практичних та лабораторних заняттях, допускав ряд помилок у викладі матеріалу під час читання лекції; постійно використовувався конспект заняття, часто недостатньо аргументовано проведено оцінювання відповідей студентів без застосування різних форм контролю.

Оцінка «незадовільно» (35-59 балів) ставиться, якщо магістрант не виконав програми виробничої практики у ЗВО.